

Ο μυκηναϊκός κόσμος στο νησί της Κω: Οικισμός, ιερά, νεκροπόλεις και θολωτοί τάφοι

Ομιλήτρια

Τούλα Μαρκέτου

Εφορεία Αρχαιοτήτων Δωδεκανήσου

Η 4η συνάντηση
του Μυκηναϊκού Σεμιναρίου
θα πραγματοποιηθεί στις **18:00**
στο **Αμφιθέατρο του Εθνικού
Αρχαιολογικού Μουσείου**
(Τοσίτσα 1)

Δεν είναι δύσκολο να φανταστεί κανείς στο χώρο και τον χρόνο τα τριάντα βαθιά καράβια των Κώνων, μαζί και άλλων νησιωτών από τη Νίσυρο, την Κάρπαθο, την Κάσο και τις Καλύδνες νήσους, να κατευθύνονται κατά μήκος των μικρασιατικών παραλίων προς την μακρινή Τροία, υπό την καθοδήγηση των υιών του Θεσσαλού, Φειδίππου και Άντιφου, έτσι όπως μας παραδίδεται από τον ομηρικό κατάλογο των πλοίων. Άλλωστε, οι επαφές με τον τρωικό πολιτισμό και ο θαλάσσιος δρόμος προς το ΒΑ Αιγαίο ήταν αρκετά γνώριμος στους κατοίκους της Κω και των γειτονικών νησιών από παλιά, όπως μαρτυρεί ένα εγχάρακτο τρωικό αγγείο από τους πρωιμότερους μυκηναϊκούς θαλαμοειδείς τάφους του νεκροταφείου του Ελαιώνα της Κω αλλά και ένα πρωιμότερο, πρωτοχαλκό αγγείο, από την Κάλυμνο.

Η εικόνα της μυκηναϊκής Κω και οι επαφές της με τον κόσμο του Αιγαίου, την ηπειρωτική Ελλάδα και την Ανατολική Μεσόγειο αποτυπώνεται στις

αλληπάλληλες φάσεις κατοίκησης στον μεγάλο οικισμό των Σεραγιών, κοντά στον κλειστό λιμένα της πόλης της Κω, στα εκτεταμένα νεκροταφεία των θαλαμοειδών τάφων στον Ελαιώνα και τη Λαγκάδα, σε μεμονωμένους τάφους στο Καστέλο και τον Ηρακλή του Ψαλιδιού, στα ευρήματα του Ασκληπιείου, σε σποραδικά θραύσματα κεραμικής από τον Ασκλούπη, το Γιαυλί, το κάστρο του παλαιού Πυλίου, την περιοχή της Καρδάμαινας, αλλά και στα πρώιμα ιερά, όπως στο σπήλαιο της Άσπρης Πέτρας, το ιερό της Αθηνάς στην πόλη της Κω, δυτικά των Σεραγιών, και το ιερό στην περιοχή Ηρακλής-Παραδείσι στο Ψαλίδι.

Ωστόσο, οι δύο θολωτοί μυκηναϊκοί τάφοι που έφεραν στο φως σωστικές ανασκαφές στο νησί προσδίδουν άλλη διάσταση στην παρουσία των Μυκηναίων στη Δωδεκάνησο, στην οποία η Κως, ως το μόνο έως σήμερα νησί των Δωδεκανήσων όπου έχουν βρεθεί θολωτοί τάφοι, κατέχει ξεχωριστή θέση, καθώς στα υπόλοιπα νησιά οι τάφοι είναι

θαλαμοειδείς, λαξευμένοι στο φυσικό αργιλώδες χώμα ή στην πορσελάνα.

Η ερμηνεία της μορφής και της θέσης των θολωτών τάφων της Κω, με τα κατάλοιπα των κτερισμάτων στους συλημένους αυτούς τάφους, συμπληρώνει την εικόνα του μυκηναϊκού κόσμου της Κω, σε αυτό το νευραλγικό σταυροδρόμι του Αιγαίου προς την Μικρά Ασία, το βορειοανατολικό Αιγαίο, τις Κυκλάδες, την ηπειρωτική Ελλάδα και τη Ρόδο, τη

μεγάλη πύλη προς την ανατολική Μεσόγειο. Ανασυνθέτει επίσης παλαιότερες απόψεις για την περιφέρεια του μυκηναϊκού κόσμου, το κύρος και το γόητρο Μυκηναίων πολεμιστών και ευγενών και φέρνει για μια ακόμη φορά στο προσκήνιο τη συζήτηση για τους Αχιγιάβα, τους Λαούς της Θάλασσας και γενικότερα τη μυκηναϊκή παρουσία στη Μικρά Ασία και τις σχέσεις με τα γειτονικά νησιά.

Οργανωτική Επιτροπή

Νάγια Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, Ιφιγένεια Τουρναβίτου, Αιμιλία Μπάνου, Αφροδίτη Χασιακού

ΕΘΝΙΚΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ
NATIONAL ARCHAEOLOGICAL MUSEUM

MYCENAEAN SEMINAR

Monday, **28** January **2019**

The Mycenaean World on the Island of Cos: Settlement, Sanctuaries, Cemeteries and Tholos Tombs

speaker:

Toula Marketou

Ephorate of Antiquities of the Dodecanese

The 4th meeting of the Mycenaean Seminar will be at **18:00** at the **Amphitheatre of the National Archaeological Museum** (Tositsa 1)

The lecture will be held in greek.

It is not difficult to go back in time and imagine the thirty deep Coan ships, along with the ships of other islanders from Nisyros, Karpathos, Kasos and the Kalydnian islands, sailing along the coast of Asia Minor, towards faraway Troy, under the guidance of the sons of Thessalos, Pheidippos and Antiphos, as recorded in the Homeric catalogue of ships. In any case, contacts with the Trojan civilization and the sea route to the NE Aegean were well known to the residents of Cos and of the neighboring islands, as suggested by an incised Trojan vase discovered in one of the earliest Mycenaean chamber tombs in the cemetery of Elaionas at Cos, and by an even earlier vase, dated to the EBA, from Kalymnos.

Mycenaean Cos and the contacts of the island with the rest of the Aegean world, mainland Greece and

the East Mediterranean are reflected in the successive occupation levels in the extensive settlement of Serayia (Seraglio), near the closed harbor of the town of Cos, in the extensive chamber tomb cemeteries at Elaionas and Langada, in isolated tombs at Kastelo and at the site of Heracles at Psalidi, in the Asclepieion finds, in scattered pottery sherds from Asklopis, Giapyli, the castle of old Pylon, the area of Kardamaina, and also in the early sanctuaries, such as the cave of Aspri Petra, the sanctuary of Athena in the town of Cos, west of Seraglio, and in the sanctuary in the area of Heracles-Paradeisi at Psalidi.

Nevertheless, the two Mycenaean tholos tombs brought to light by rescue excavations on the island, add another dimension to the presence of the Mycenaean in the Dodecanese, where Cos, as yet the

only island of the group to yield tholos tombs, occupies a special position. In the other islands only chamber tombs were used, cut into the clayey earth or into the porcelana.

The interpretation of the architectural form and location of the tholos tombs at Cos, along with what remains of the looted grave goods, completes the picture of Mycenaean Cos, which lies at the important crossroads of the Aegean, leading towards Asia Minor, the NE Aegean, the Cyclades, mainland

Greece and Rhodes, the gate to the East Mediterranean. It also contributes to the modification of older theories concerning the periphery of the Mycenaean world, the status and the prestige of Mycenaean warriors and aristocrats, and brings once more to the foreground the discussion about the Ahhiyawa, the Sea Peoples, the Mycenaean presence in Asia Minor in general and the relations with neighboring islands.

The Organizing Committee:

Nagia Polychronakou-Sgouritsa, Iphiyenia Tournavitou, Emilia Banou, Aphrodite Hassiacou